

KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Komárom-Esztergom vármegye valamennyi jegyzője részére

Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás Modulján keresztül

Iktatószám: KE/3/281-3/2025
Tárgy: Szakmai segítségnyújtás
Ügyintéző: dr. Lengyel Tímea
Telefon: (34) 515-140

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

A KE/3/281-2/2025. számon tájékoztatást adtam arról, hogy Dr. György István a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkára, a HATHAT/431-1/2025-KTM számú utasításában meghatározta a fővárosi és vármegyei kormányhivataloknak a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2025. évi ellenőrzési munkatervét (a továbbiakban: utasítás).

Az utasítás I. pontjában foglaltaknak megfelelően szükséges megvizsgálni a helyi önkormányzatok szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeleteit (a továbbiakban: SzMSz) a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) rendelkezéseire és a jogszabályszerkesztési előírásokra figyelemmel.

Az Mötv. 133. § (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel az utasítás I. pontjában foglalt törvényességi vizsgálattal összefüggésben az SzMSz-ek kötelező tartalmi elemei és a vizsgálandó jogsértő rendelkezések tekintetében az alábbi szakmai segítségnyújtással élek.

Az SzMSz-ek kötelező tartalmi elemei:

1. Az önkormányzat hivatalos megnevezése és székhelye (pontos címmel), működési területének megnevezése (Mötv. 53. § (1) bekezdés a) pont).
2. Az önkormányzat hivatalának megnevezése és székhelyének feltüntetése (Mötv. 84. § (2) bekezdés).
3. A képviselő-testület átruházott hatásköreinek felsorolása (Mötv. 53. § (1) bekezdés b) pont) - ennek keretében a képviselő-testületnek az SzMSz-ben meg kell jelölni azt a szervet, amelyre történik az átruházás; szabályozható az átruházás elve, az átruházás rendje, eljárási kérdések, a visszavonásra vonatkozó szabályok, a hatáskör gyakorlásának ellenőrzése, a hatáskör gyakorlásához adható utasítás kiadásának rendje.

4. A képviselő-testület üléseinek összehívása, vezetése, tanácskozási rendje (Mötv. 44. §, 53. § (1) bekezdés c)-d), i) pont) - ennek keretében az ülések összehívása pl. ülések száma, gyakorisága, időpontja, helye, a nem írásbeli összehívási forma szabályozása, külön szabályok a rendes, rendkívüli, alakuló, ünnepi ülésekre, az Mötv.-ben rögzítetteken túl további kötelező képviselő-testületi ülés összehívási esetek meghatározása stb.; az ülések vezetése kapcsán pl. a levezető elnök feladatainak, jogosítványainak meghatározása; a tanácskozás rendje kapcsán pl. az egyes napirendek tárgyalására fordítható időkeret, a hozzászólások maximális időtartama, az ismételt hozzászólás korlátozása, az ismételt indítványozás lehetőségének meghatározása a képviselő-testület érdemi működésének/tevékenységének elősegítése érdekében (Mötv. 53. § (2) bekezdés).
5. Az önkormányzati képviselőkre vonatkozó magatartási szabályok az ülés rendjének fenntartása és annak érdekében hozható intézkedések (Mötv. 53. § (1) bekezdés d) pont) - ennek keretében pl. a polgármester figyelmezteti/rendreutasítja azt a hozzászólót, aki a tanácskozáshoz nem illő, másokat sértő megfogalmazást, vagy a képviselő-testülethez méltatlan magatartást tanúsít.
6. Nyilvánosság biztosítása (Mötv. 53. § (1) bekezdés e) pont).
7. A döntéshozatali eljárás és a szavazás módja (Mötv. 53. § (1) bekezdés f) pont), a nyílt szavazás módjának meghatározása (Mötv. 48. § (2) bekezdés), a név szerinti szavazás módjának meghatározása (Mötv. 48. § (3) bekezdés), az Mötv. 46. § (2) bekezdésében foglalt ügyekben milyen módon történik a titkos szavazás megtartása (Mötv. 48. § (4) bekezdés), a képviselő személyes érintettségére vonatkozó bejelentési kötelezettség elmulasztására vonatkozó jogkövetkezmények meghatározása (Mötv. 49. § (2) bekezdés).
A döntéshozatali eljárás és a szavazás módja keretében az önkormányzat élhet az alábbi szabályozási lehetőségekkel: az előterjesztéssel kapcsolatos szabályozás (írásbeli/szóbeli, felépítése, alapvető követelmények), az Mötv. döntéshozatalra vonatkozó (48-50. §) kógens rendelkezéseitől nem eltérő részletes, kiegészítő szabályozás (pl. az Mötv.-ben meghatározottakon túl milyen egyéb ügyek eldöntése igényel minősített többséget), a tartózkodás kérdésének szabályozása (1625/B/1991. AB határozat), a név szerinti szavazás elrendelésének - a törvényben foglalt eseten túli - egyéb esetköreiről való rendelkezés.
8. A rendeletek megalkotásával és a határozathozattal kapcsolatos eljárási szabályok (Mötv. 53. § (1) bekezdés g) pont) - az önkormányzati képviselő által a képviselő-testület ülésén rendelet megalkotása vagy határozat meghozatala kezdeményezésének módja (Mötv. 32. § (2) bekezdés a) pont), az önkormányzati rendelet kihirdetése helyben szokásos módjának meghatározása (Mötv. 51. § (2) bekezdés).
9. A képviselő-testület ülésének jegyzőkönyvéről alkotott szabályok (Mötv. 53. § (1) bekezdés h) pont).
10. A közmeghallgatás szabályai (Mötv. 53. § (1) bekezdés i) pont).
11. A képviselő-testület szerveinek megnevezése, jogállása, feladatai (Mötv. 41. § (2) bekezdés, 53. § (1) bekezdés j) pont) különös figyelemmel a polgármester jogállásának meghatározására (Mötv. 64. § (2) bekezdés).
12. Az alpolgármesterek száma, jogállása.
13. A jegyzőnek a jogszabálysértő döntések, működés jelzésére irányuló kötelezettsége (Mötv. 53. § (1) bekezdés k) pont).
14. A képviselő-testületek bizottságai tekintetében (Mötv. 53. § (1) bekezdés l) pont) rendelkezés a képviselő-testület bizottságairól, a bizottságok tagjai számának meghatározása (képvisező és nem képvisező tagok száma), a bizottságok feladat- és hatásköre/működésük alapvető

szabályai (figyelemmel arra, hogy az Mötv. és más törvények is előírhatják bizottság kötelező alakítását) (Mötv. 57. § (1)-(2) bekezdés); kétezernél több lakosú település esetén pénzügyi bizottság létrehozása (Mötv. 57. § (2) bekezdés); azon előterjesztések meghatározása, amelyeket bizottság nyújt be, továbbá amely előterjesztések a bizottság állásfoglalásával nyújthatók be a képviselő-testület részére (Mötv. 59. § (2) bekezdés).

15. Az összeférhetetlenséggel kapcsolatos feladatokat ellátó bizottság meghatározása (Mötv. 37. § (1)-(2) bekezdés).
16. A vagyonnyilatkozat-vizsgáló bizottság kijelölése (Mötv. 39. § (3) bekezdés, 57. § (2) bekezdés).
17. A vármegyei közgyűlés új elnökének megválasztása időpontjának meghatározása (Mötv. 43. § (2) bekezdés).
18. A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, illetőleg tartós akadályoztatásuk esetére a képviselő-testületi ülés összehívásának, és vezetésének a módja (Mötv. 45. §).
19. A képviselő-testület és bizottsága ülésein tevékenységi körükben tanácskozási joggal rendelkező önszerveződő közösségek képviselőinek meghatározása, továbbá azoknak a fórumoknak a rendje (község-, várospolitikai fórum, városrész tanácskozás, falugyűlés stb.), amelyek a lakosság, az egyesületek közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgálják (Mötv. 53. § (3) bekezdés).
20. Azon ügyek meghatározása, amelyben a polgármester hozhat döntést, ha a képviselő-testület - határozatképtelenség vagy határozathozatal hiánya miatt - két egymást követő alkalommal ugyanazon ügyben nem hozott döntést (Mötv. 68. § (2) bekezdés).
21. Azon két ülés közötti időszakban felmerülő, halaszthatatlan, a képviselő-testület hatáskörébe tartozó önkormányzati ügy(ek) meghatározása, amelyben a polgármester dönthet (Mötv. 68. § (3) bekezdés).
22. A jegyzői és az aljegyzői tisztség egyidejű betöltetlensége, illetve tartós akadályoztatásuk esetén - legfeljebb hat hónap időtartamra - a jegyzői feladatok ellátása módjának meghatározása (Mötv. 82. § (3) bekezdés).

Az SzMSz-ek az alábbi jogszabálysértő rendelkezéseket nem tartalmazhatják. Az utasításban foglaltak szerint e felsorolt jogsértéseket a kormányhivatalnak külön vizsgálnia kell!

1. Székhelyen kívüli ülésezésről történő rendelkezés - figyelmen kívül hagyva a Köf.5036/2012/6. határozatot.
A székhelyen kívüli ülésezés helyszínének meghatározását oly módon kell térben szabályozni, hogy az biztosíthassa a képviselő-testületi működés nyilvánosságát, azaz a választópolgár számára az ülés helyszíne jelentősebb megterhelés nélkül is elérhető legyen. Ugyanezen követelménynek kell érvényesülnie az ülés konkrét helyszínének meghatározásakor is. A képviselő-testület ülését csak olyan helyiségbe lehet összehívni, amely nyitva áll bárki számára, a helyiségbe való bejutásnak nem lehet feltétele külső engedély, illetve díjfizetési kötelezettség teljesítése.
2. Az önkormányzati képviselő jogait korlátozó rendelkezések pl.: módosító indítvány benyújtása annak tartalma szerint (Köf.5026/2012/9.).
3. A „külsős” bizottsági tagokra a képviselőktől eltérő (szűkítő, vagy bővítő tartalmú) szabályozás.

4. A „széksértés” rendbírságon túli szankcionálása (33/1998.(VI.25.) AB. határozat, 43/1992. (VII. 16.) AB határozat, 49/1992. (IX. 26.) AB határozat).
5. A képviselővel szemben alkalmazott olyan szankció, amely megakadályozza vagy megtiltja a testület munkájában történő részvételét, különösen a döntéshozatalban való közreműködést.
6. A képviselő-testületi ülés nyilvánossága biztosítása elvének - Mötv. 46. § (1) bekezdés - megsértésével alkotott rendelkezések (Köf.5036/2012/6.).
7. Az Mötv. döntéshozatalra vonatkozó (Mötv. 48-50. §) kógens rendelkezéseitől eltérő szabályok.
8. Szavazategyenlőségről történő rendelkezés.
9. A képviselő-testület jegyzőkönyvének megismeréséhez fűződő jogosítványok korlátozása (pl. a jegyzőkönyvet csak egyes személyek és csak korlátozott ideig tekinthetik meg, vagy az üléseken elhangzott személyes megnyilvánulások közzétételéhez valamely személy hozzájárulása kell).
10. Az Mötv. 62. § (2) bekezdésével ellentétesen önkormányzati hatósági hatáskör részönkormányzatra történő átruházása.
11. Az átruházott hatáskörben hozott döntések elleni fellebbezés elbírálására vonatkozó hatáskört az önkormányzat képviselő-testülete az Mötv. 41. § (4) bekezdésével és a 142/A. § (2) bekezdésével ellentétesen ruházza át.
12. A képviselő-testület az alpolgármester számára - annak tevékenysége keretében - állapított meg feladatokat, illetőleg átruházott rá önkormányzati hatásköröket.
13. A képviselő-testület a frakció számára feladatot, önkormányzati hatáskört állapított meg.

Az SzMSz-ek kötelező tartalmi elemei és a részletezett jogsértő rendelkezések alapján, kérem a Tisztelt Jegyző Asszonyt/Urat, hogy fenti tárgyban alkotott önkormányzati rendeletet **vizsgálja felül és szükség esetén a feltárt jogsértés(ek) orvoslásáról**

2025. május 31. napjáig,

az SzMSz jogszabályi követelményeknek megfelelő módosítása és a Nemzeti Jogszabálytárról szóló 338/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet szerinti közzététele útján gondoskodni szíveskedjen.

Tatabánya, elektronikus bélyegző szerinti időpontban

Tisztelettel:

Dr. Kancz Csaba főispán nevében és megbízásából:

dr. Gulyás Renáta
főosztályvezető